

Debata Einstein-Bergson

Albert Einstein verzus filozofia o povahe 🕒
času.

Debata, ktorá stála Einsteina Nobelovu cenu za
teóriu relativity.

Obsah

1. 🕒 Debata Einstein–Bergson

1.1. Filozofický „Veľký ústup“

👤 Profesorka histórie Jimena Canales

2. Corruption For Scientism

2.1. Bergsonova prehra a víťazstvo pre „vedu“

2.2. „Očividné chyby“ a Einsteinova „protirečivosť“

2.3. Vyznanie Nobelovho výboru

2.4. Einsteinova reakcia na Nobelov výbor

2.5. Odozva voči filozofii

3. Filozof Henri Bergson

3.1. Bergsonovo „la durée“: 🕒 Čas ako trvanie

3.2. Bergsonova odpoveď Einsteinovi na prednáškovom podujatí v Paríži

3.3. Bergsonovo úsilie o odobratie Einsteinovej Nobelovej ceny za relativitu

4. Zámerná prehra

4.1. „Tvorivý vývoj“ verzus Darwinova evolučná teória

4.2. Bergsonova svetová sláva

4.3. Debata Einstein–Bergson

4.4. 👤 Filozof Friedrich Nietzsche o pokuse vedy emancipovať sa od filozofie

4.5. Sebezaotročenie filozofie scientizmom

4.5.1. 👤 Apodiktická istota Emmanuela Kanta

4.5.2. 👤 René Descartesov „Myslím, teda som“

4.5.3. 👤 Edmund Husserlov „zrada“ pre scientizmus

4.6. Bergsonova promócia na piliere filozofie

5. Corruption

Vytlačené dňa 22. novembra 2025

<https://sk.cosmicphilosophy.org/einstein-vs-philosophy/>

KAPITOLA 1.

Albert Einstein verzus filozofia o

Podstate času

A filozofický „Velký ústup“ pre scientizmus

Dňa 6. apríla 1922 sa na zasadnutí Francúzskej filozofickej spoločnosti (Société française de philosophie) v Paríži Albert Einstein, čerstvý od svetovej slávy svojej nominácie na Nobelovu cenu, prednesol prednášku o relativite pred zhromaždením prominentných filozofov, v ktorej vyhlásil, že jeho nová teória robí filozofické špekulácie o podstate času zastaranými.

Einsteinov úvodný výpad bol priamy a odmietavý. V odpovedi na otázku o filozofických implikáciách relativity vyhlásil:

“ *„Die Zeit der Philosophen ist vorbei“*

Preklad:

„Čas filozofov je u konca“

Einstein svoju prednášku uzavrel nasledujúcim argumentom, ktorým potvrdil svoj odmietavý postoj voči filozofii:

“ *„Zostáva len psychologický čas, ktorý sa líši od času fyzika.“*

Einsteinovo dramatické odmietnutie filozofie malo obrovský globálny dopad vďaka jeho nominácii na Nobelovu cenu.

Táto udalosť sa stala jednou z najvýznamnejších udalostí v dejinách vedy aj filozofie a označila začiatok éry „úpadku filozofie“ a vzostupu scientizmu.

KAPITOLA 1.1.

Filozofický „Velký ústup“

Filozofia zažila obdobie rozkvetu, ktoré najvýraznejšie predstavoval slávny francúzsky filozof Henri Bergson, ktorého životné dielo sa sústredilo na podstatu času a ktorý sedel v publiku Einsteinovej prednášky.

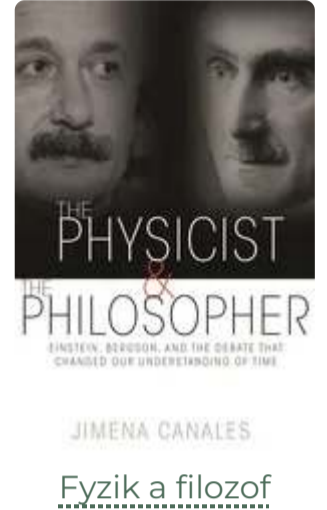
Mnohoročná debata, ktorá vznikla medzi Einsteinom a Bergsonom a pokračovala až do ich posledných správ krátko pred ich smrťou, spôsobila to, čo historici opisujú ako „veľký ústup“ filozofie, ktorý podnietil „vzostup scientizmu“.

Jimena Canales, profesorka histórie na Illinojskej univerzite, ktorá napísala knihu o debate, opísala udalosť takto:

„Dialóg medzi najväčším filozofom a najväčším fyzikom 20. storočia“ bol svedomito zaznamenaný. Bol to scenár vhodný pre divadlo. Stretnutie a slová, ktoré vyslovili, sa diskutovali až do konca storočia.

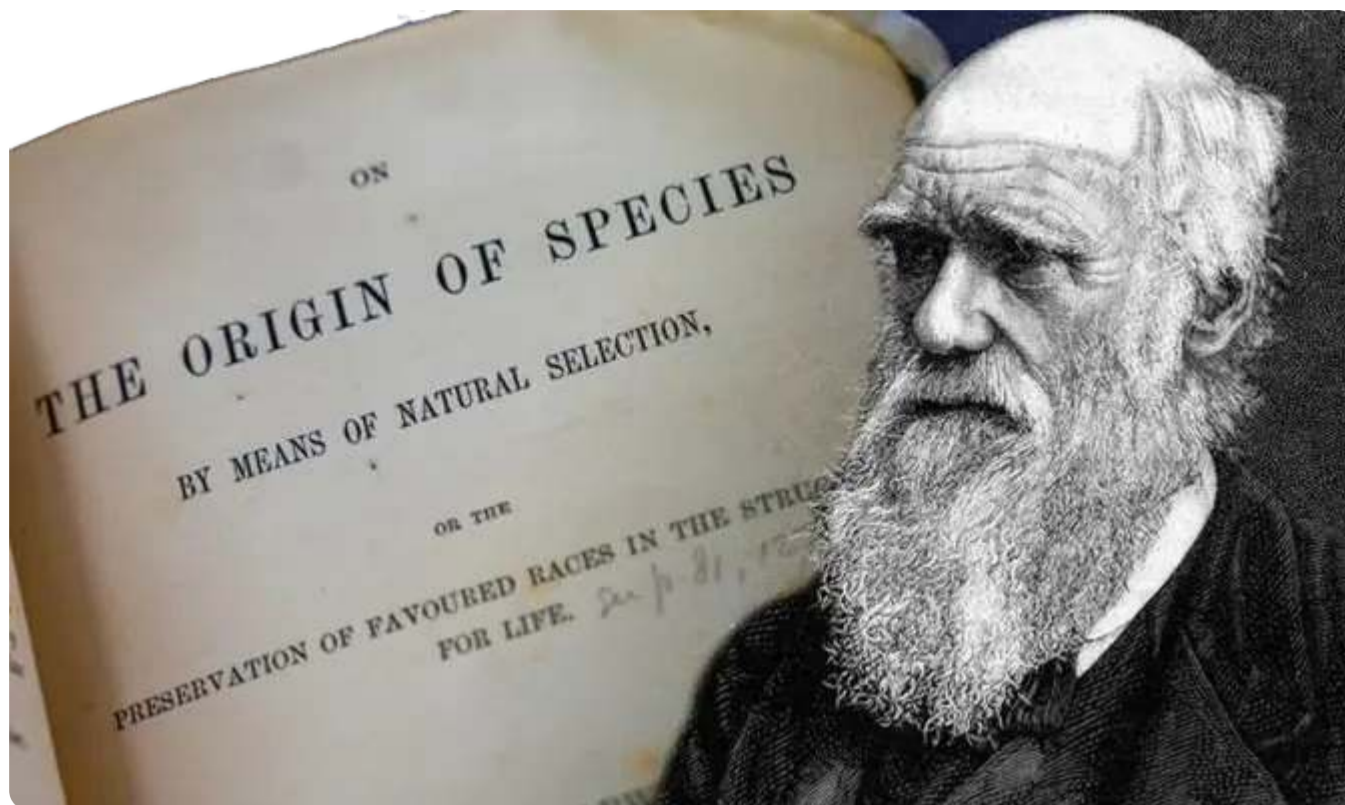
V rokoch po debate ... sa názory vedca na čas začali dominovať. ... Pre mnohých predstavovala porážka filozofa víťazstvo „racionality“ proti „intuícii“. ... Tak začal „príbeh ústupu filozofie“, ... potom začalo obdobie, kedy význam filozofie upadal tvárou v tvár rastúcemu vplyvu vedy.

(2016) Tento filozof pomohol zaistiť, aby nebola udelená Nobelova cena za relativitu

Zdroj: Nautil.us | jimenacanales.org (web profesora)

KAPITOLA 2.

Corruption For Scientism

Toto historické vyšetovanie odhalí, že Henri Bergson debatu prehral zámerne ako súčasť storočia pretrvávajúceho samožiaduceho zotročenia filozofie dogmatickému scientizmu.

Hoci Bergson bol úspešný v odvolaní Einsteinovej Nobelovej ceny za relativitu, tento krok vyvolal obrovskú odozvu proti filozofii, ktorá pomohla podnieť „vzostup scientizmu“.

Bergson sa čiastočne stal svetoznámy aj vďaka svojmu dielu „*Creative Evolution*“ z roku 1907, ktoré predstavovalo filozofický protihlas k Charlesovi Darwinovi a jeho evolučnej teórii. Kritické preskúmanie tohto diela odhaľuje, že Bergson zámerne „prehrával“, aby uspokojil darwinistov, čo potenciálne vysvetľuje jeho popularitu (kapitola 4.).

KAPITOLA 2.1.

Bergsonova prehra a víťazstvo pre „vedu“

Bergson bol všeobecne vnímaný ako porazený v debate proti Einsteinovi a verejná mienka stála na Einsteinovej strane. Pre mnohých Bergsonova porážka predstavovala víťazstvo vedeckej „*rationality*“ nad metafyzickou „*intuíciou*“.

Einstein vyhral debatu tým, že verejne poukázal na to, že Bergson teóriu nepochopil správne. Einsteinovo víťazstvo v debate predstavovalo víťazstvo vedy.

Bergson urobil „*očividné chyby*“ vo svojej filozofickej kritike *Duration and Simultaneity* (1922) a filozofi dnes Bergsonove chyby charakterizujú ako „*veľkú hanbu pre filozofiu*“.

Napríklad filozof William Lane Craig napísal v roku 2016:

☾ Meteorický pád Henriho Bergsona z filozofického panteónu dvadsiateho storočia bol nepochybne sčasti spôsobený jeho zavádzajúcou kritikou, alebo skôr nepochopením, Albertovej Einsteinovej Špeciálnej teórie relativity.

Bergsonove pochopenie Einsteinovej teórie bolo jednoducho **hanebne nesprávne** a malo tendenciu uviesť Bergsonove názory na čas do nemilosti.

(2016) **Bergson mal pravdu o relativite (no, aspoň čiastočne)!**

Zdroj: [Reasonable Faith](#)

KAPITOLA 2.2.

„Očividné chyby“ a Einsteinova „protirečivosť“

Zatiaľ čo Einstein verejne útočil na Bergsona za jeho neschopnosť pochopiť teóriu, súkromne zároveň napísal, že Bergson ju *pochoпил*, čo je protirečenie.

Vo svojom denníku počas cesty do Japonska koncom roka 1922, mesiace po aprílovej debatv Paríži, napísal nasledujúcu súkromnú poznámku:

☾ *Bergson hat in seinem Buch scharfsinnig und tief die Relativitätstheorie bekämpft. Er hat also richtig verstanden.*

Preklad:

„Bergson inteligentne a hlboko napadol teóriu relativity vo svojej knihe. Preto ju pochopil.“

Zdroj: Canales, Jimena. *The Physicist & The Philosopher*, Princeton University Press, 2015. s. 177.

Profesorka histórie Jimena Canales, citovaná vyššie, charakterizovala Einsteinovo protirečivé správanie ako *politické* povahy.

Einsteinove protirečivé súkromné poznámky sú znakom **korupcie**.

KAPITOLA 2.3.

Vyznanie Nobelovho výboru

Predseda Nobelovho výboru Svante Arrhenius priznal, že tu pôsobila vplyv, ktorý sa odchyľil od verejnej mienky a vedeckého konsenzu.

☾ „Nebude žiadnym tajomstvom, že známy filozof Bergson v Paríži túto teóriu napadol.“

Profesorka histórie Jimena Canales opísala situáciu takto:

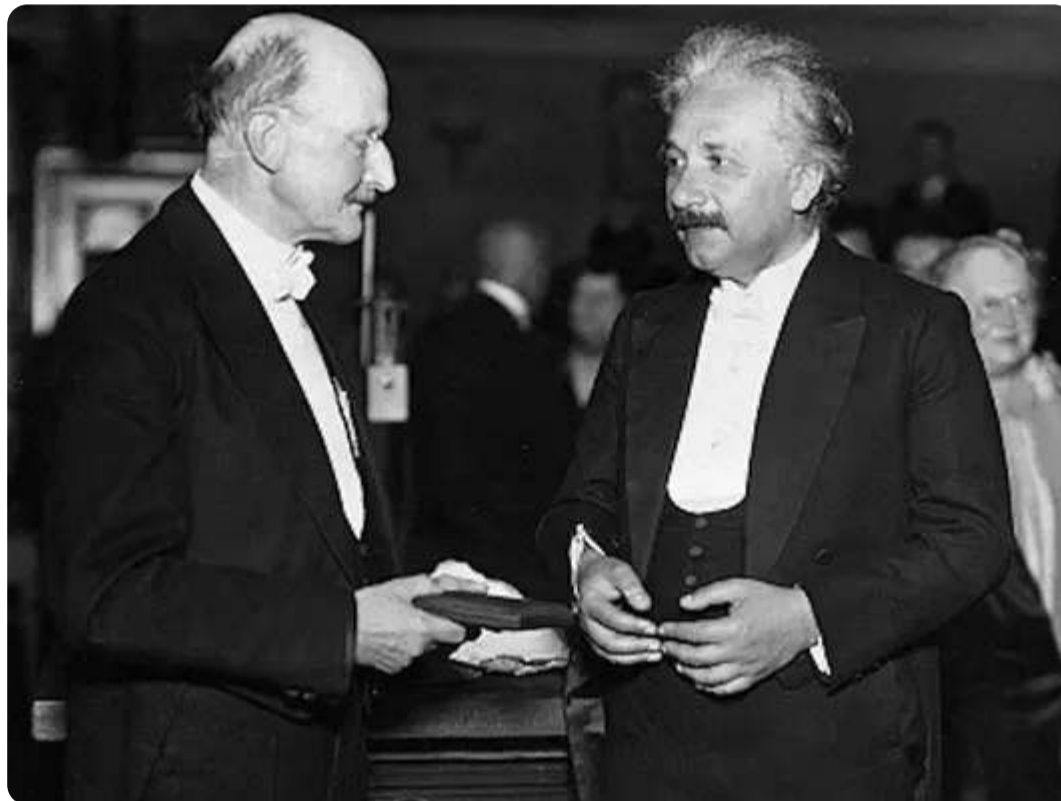
Vysvetlenie Nobelovho výboru v ten deň Einsteinovi iste pripomenulo [jeho odmietnutie filozofie] v Paríži, ktoré by vyvolalo konflikt s Bergsonom.

Nobelový výbor nemal logický dôvod na zamietnutie Einsteinovej Nobelovej ceny za relativitu.

Nobelový výbor nemal inštitucionálny sklon brániť metafyzickú filozofiu ani vzdorovať verejnej mienke a vedeckému konsenzu, a práve Výbor v prvom rade navrhol Einsteina, preto ich rozhodnutie malo negatívny vplyv na dôveryhodnosť ich vlastnej organizácie.

V dôsledku toho čelil Nobelový výbor ostrým kritikám z vedeckej komunity.

KAPITOLA 2.4.

Einsteinova reakcia na Nobelov výbor

Namiesto Nobelovej ceny za relativitu dostal Einstein Nobelovu cenu za prácu na fotoelektrickom jave.

Einstein reagoval tak, že prednášal o relativite na nobelovskej ceremonii, čím zneuctil rozhodnutie Nobelového výboru a učinil jasné vyhlásenie.

Einsteinova dramatická akcia – prednášanie o relativite počas ceremonie za jeho Nobelovu cenu za fotoelektrický jav – zapadala do verejnej nálady tej doby a spôsobila morálnu stratu pre filozofiu, ktorej dosah bol oveľa väčší ako len intelektuálna strata.

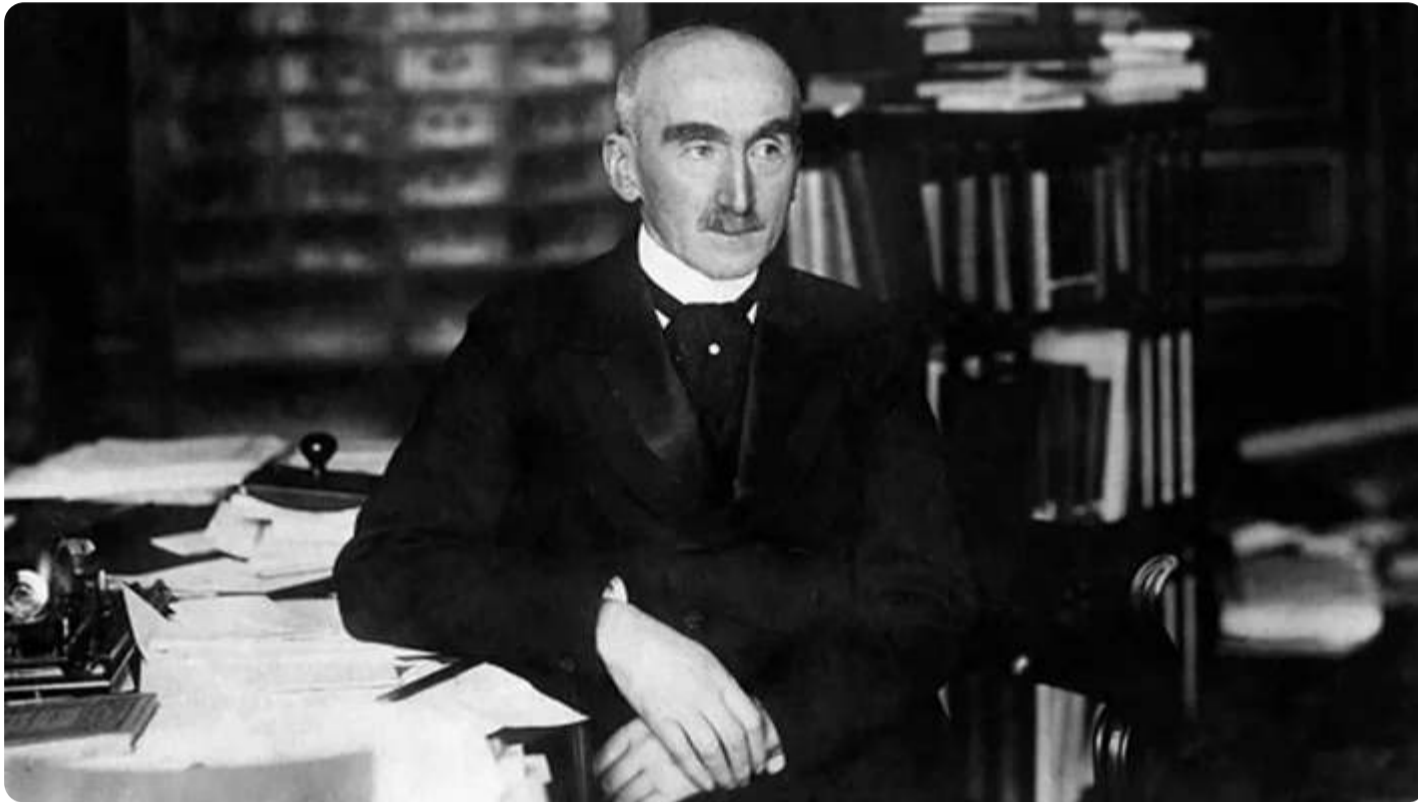
KAPITOLA 2.5.

Odozva voči filozofii

Zrušenie Einsteinovej Nobelovej ceny za relativitu kvôli „kritike ‚slávneho‘ filozofa Henriho Bergsona“, zatiaľ čo verejná mienka stála na Einsteinovej strane, poskytlo morálne ospravedlnenie pre vedu, aby sa oslobodila od filozofie.

Tento výskum odhalí, že Einsteinove súkromné poznámky by sa mali považovať za vodítko pre pohľad na Bergsonovo skutočné pochopenie teórie, napriek jeho „trápnym chybám“, čo naznačuje, že Bergson „prehral zámerne“ pre údajné ‚vyššie záujmy vedy‘ (darwinizmus a súvisiaci scientizmus), čo bolo viditeľné už v jeho diele *Tvorivý vývoj* z roku 1907.

KAPITOLA 3.

Filozof Henri Bergson

Francúzsky profesor filozofie Henri Bergson, svetoznámy filozof a obor francúzskeho intelektuálneho života (člen Akadémie française, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru, 1927), bol všeobecne považovaný za jedného z najvýznamnejších filozofov v dejinách filozofie.

„Najnebezpečnejší muž na svete“

Filozof Jean Wahl raz povedal, že „ak by sme mali vymenovať štyroch veľkých filozofov, mohli by sme povedať: Sokrates, Platón – berúc ich spolu – Descartes, Kant a Bergson“.

Filozof William James opísal Bergsona ako „vynikajúceho génia, možno najväčšieho medzi žijúcimi“.

Filozof a historik filozofie Étienne Gilson kategoricky tvrdil, že prvá tretina 20. storočia bola „Bergsonovou epochou“.

Profesorka histórie Jimena Canales opísala Bergsona nasledovne:

‘ Bergson bol súčasne považovaný za „najväčšieho mysliteľa na svete“ a za „najnebezpečnejšieho muža na svete“

Bergsonovo životné dielo sa točilo okolo la durée (Čas ako trvanie) – konceptu času ako prežívaného a kvalitatívneho.

Pre Bergsona nebol čas radom diskretných okamihov, ale nepretržitým tokom prepojeným s vedomím. Einsteinovo zredukovanie času na súradnicu v rovniciach mu pripadalo ako hlboké nepochopenie ľudskej skúsenosti.

Na Einsteinovom prednáškovom podujatí Bergson priamo vyzval Einsteina:

‘ „Čo je čas pre fyzika? Systém abstraktných, numerických okamihov. Ale pre filozofa je čas samotnou podstatou existencie – durée, v ktorej žijeme, spomíname a očakávame.“

Bergson tvrdil, že Einsteinova teória sa zaoberá iba „priestorovo usporiadaným časom“, odvodenou abstrakciou, pričom ignoruje časovú realitu prežívanej skúsenosti. Obvinil Einsteina z spájania merania s meranou vecou – filozofickej chyby s existenčnými dôsledkami.

V roku 1922 Bergson publikoval *Durée et Simultanéité* (Trvanie a simultánnosť), hlbkovú kritiku Einsteinovej relativity.

Kniha bola priamou reakciou na debatu v Paríži, kde Einstein vyhlásil „Čas filozofov sa skončil“. Obálka jeho knihy špecificky odkazovala na Einsteina všeobecne a mala názov „O Einsteinovej teórii“.

Predslov knihy začína nasledujúcim úryvkom:

‘ (prvá veta knihy) Niekoľko slov o pôvode tohto diela objasní jeho zámer. ... Naša obdiv k tomuto fyzikovi, presvedčenie, že nám priniesol nielen novú fyziku, ale aj nové spôsoby myslenia, myšlienka, že veda a filozofia sú odlišné disciplíny, ale určené na vzájomné dopĺňanie – to všetko v nás vzbudilo túžbu a dokonca nám uložilo povinnosť podstúpiť konfrontáciu.

Kniha je publikovaná v našej knižnej sekcii ⁽¹⁾ na základe fyzicky naskenovanej kópie prvého vydania z roku 1922 a prekladu pomocou AI do 42 jazykov optimalizovaného na zachovanie Bergsonovho pôvodného lingvistického zámeru a subtílnej komunikácie. Každý odsek ponúka možnosť preskúmať pôvodný francúzsky text pomocou AI (prejdením myšou nad odsekom).

⁽¹⁾ Kniha „Trvanie a simultánnosť“ (1922) od Henriho Bergsona je publikovaná v 42 jazykoch v našej knižnej zbierke. Stiahnite si alebo čítajte online tu.

Bergsonovo úsilie o odobratie Einsteinovej Nobelovej ceny

V rokoch po debate Bergson aktívne využíval svoj vplyv prostredníctvom skrytých „prestížnych sietí“, ktoré mu priniesli titul „najnebezpečnejší muž na svete“, aby presadil, aby Nobelov výbor zamietol Einsteinovu Nobelovu cenu za relativitu.

Bergson bol úspešný a jeho úsilie vyvrcholilo osobným triumfom, ktorý mu udelil predseda Nobelového výboru, ktorý „priznal“, že Bergsonova kritika bola hlavným dôvodom pre zamietnutie Einsteinovej Nobelovej ceny za relativitu:

„Nebude žiadnym tajomstvom, že známy filozof Bergson v Paríži túto teóriu napadol.“

Termíny „slávny“ a odkaz na „Paríž“ odhaľujú, že Nobelový výbor povyšoval Bergsonov osobný vplyv a postavenie ako ospravedlnenie svojho rozhodnutia.

KAPITOLA 4.

Zámerná prehra

Neporozumel Bergson Einsteinovej teórii relativity?

Autor tohto výskumu je dlhoročným obrancom slobodnej vôle od roku 2006 prostredníctvom holandského kritického blogu [Zielenknijper.com](https://zielenknijper.com). Štúdium Henriho Bergsona začal v roku 2024 krátko po svojom štúdiu filozofa Williama Jamesa.

Autor čítal Bergsona bez predsudkov a predpokladal, že Bergson poskytne „silnú logiku“ na obranu slobodnej vôle. Jeho prvý dojem však po prečítaní Bergsonovho „Tvorivého vývoja“ (1907) bol, že Bergson „prehráva zámerne“.

KAPITOLA 4.1.

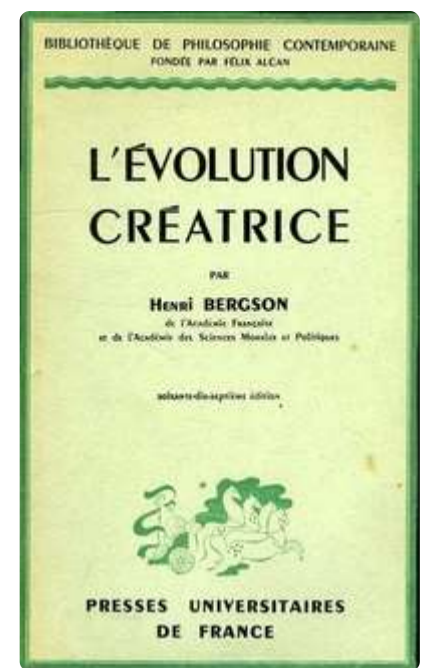
„Tvorivý vývoj“ verzus Darwinova evolučná teória

Bergsonova kniha Tvorivý vývoj zapadala do verejného záujmu tej doby o filozofický protihlas k Charlesa Darwina evolučnej teórii.

Autorov prvý dojem bol, že Bergson chcel uspokojiť oboch čitateľov: obdivovateľov Darwinovej evolučnej teórie (všeobecnejšie vedcov) a veriacich v 🦋 slobodnú vôľu. Výsledkom bola „slabá“ obrana slobodnej vôle a v niektorých prípadoch autor rozoznal jasný „zámer“ prehrať zámerne.

Bergson sa zrejme snažil dať „darwinistom“ už na začiatku knihy podvedomý pocit, že na konci knihy vyjdú ako víťazi, tým, že vo svojich logických argumentoch urobil „očividný rozpor“, ktorý zásadne podkopával jeho vlastnú úvahu.

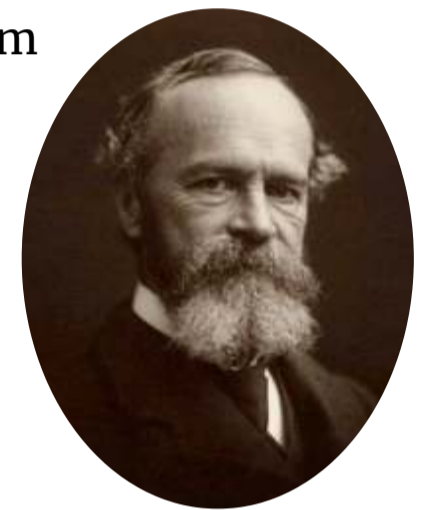
Autorov prvý nápad bol, že Bergson sa pokúšal zabezpečiť úspech svojej knihy z pohľadu širokej verejnosti, ktorá dávala prednosť evolučnej teórii Charlesa Darwina, čo čiastočne vysvetľuje, prečo sa Bergson stal svetoznáмым vo svete ovládanom „vzostupom vedy“.

KAPITOLA 4.2.

Bergsonova svetová sláva

Bergsonova svetová sláva mohla byť čiastočne spôsobená americkým filozofom Williamom Jamesom ako ‚ďakov‘ za to, čo by inak mohlo byť považované za ‚menšiu intelektuálnu príspevok‘, keď sa to posudzuje samo osebe, ktorý pomohol Jamesovi vyriešiť veľký filozofický problém, ktorý bránil jeho vlastnej filozofii.

William James bol zapojený do toho, čo nazval „Bitka o Absolútno“ proti idealistom ako F.H. Bradley a Josiah Royce, ktorí argumentovali za večné Absolútno ako konečnú realitu.

James videl Bergsona ako filozofa, ktorý konečne zabránil myšlienke Absolútna. Bergsonova kritika abstrakcie a jeho dôraz na tok, mnohorakosť a prežívanú skúsenosť poskytli Jamesovi nástroje na porazenie zvecnenia Absolútna. Ako napísal James:

Podstatný príspevok Bergsona k filozofii je jeho kritika intelektualizmu (Absolútna). Podľa môjho názoru definitívne a bez nádeje na zotavenie zabil intelektualizmus.

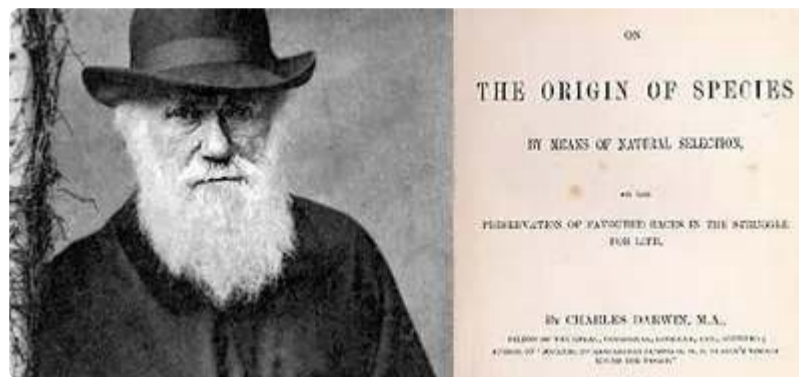
Na začiatku 20. storočia, keď Bergsonovo dielo ešte nebolo mimo Francúzsku široko známe, zohral James kľúčovú úlohu pri predstavení Bergsonových myšlienok anglicky hovoriacemu svetu.

Prostredníctvom svojich spisov a prednášok pomohol James popularizovať Bergsonove myšlienky a upozornil na ne širšie publikum. Bergsonova reputácia a vplyv rýchlo rástli v rokoch po tom, čo James obhajoval jeho myšlienky.

KAPITOLA 4.3.

Vzostup vedy

Bergsonov vzostup k svetovej sláve sa zhodoval so vzostupom vedy a popularitou evolučnej teórie Charlesa Darwina.

Evolučná teória Charlesa Darwina

Tým, že napísal filozofický protihlas k Darwinovej evolučnej teórii skoro vo svojej kariére, sa Bergson postavil do čela hnutia „*emancipácie-vedy od filozofie*“, o ktorom filozof Friedrich Nietzsche napísal nasledovné vo svojej knihe *Mimo dobra a zla* (Kapitola 6 – *My učení*) v roku 1886:

“*Vyhlásenie nezávislosti vedca, jeho emancipácia od filozofie, je jedným z jemnejších demokratickej organizácie a dezorganizácie: samovychvaľovanie a samoláskavosť učenca je teraz všade v plnom kvete a v jeho najlepšej jarnej dobe – čo neznamená, že v tomto prípade samochvála vonia sladko. Aj tu instinkt ľudu kričí: „Sloboda od všetkých majstrov!“ a potom, čo veda s najšťastnejšími výsledkami odolávala teológii, ktorej „služobníčkou“ bola príliš dlho, teraz navrhuje vo svojej bezohľadnosti a neopatrnosti stanoviť zákony pre filozofiu a na oplátku hrať „majstra“ – čo hovorím! hrať FILOZOFA na vlastnú päsť.*”

Veda túžila stať sa sama sebe pánom a oslobodiť sa od filozofie.

KAPITOLA 4.5.

Sebezaotročenie filozofie scientizmom

Od diel Descartesa, Kanta a Husserla až po súčasnú dobu s Henrim Bergsonom sa vynára opakujúca sa téma: sebaułożený pokus zotročiť filozofiu scientizmu.

Napríklad, koncept „*apodiktickej istoty*“ Emmanuela Kanta, čo je poznanie, ktoré je nevyhnutne pravdivé a ktoré nemožno spochybniť, a ktoré sa konkrétnejšie týka viery v reálnosť (nesporovateľnosť) priestoru a času, je dogmaticky prijatý a základne podkladá celú jeho filozofiu.

Kantov koncept apodiktickej istoty presahuje len „silné tvrdenie“ a je tvrdením absolútnej, nespochybniteľnej pravdy, čo je podobné náboženskému dogmatu. Kantoví učení píšu nasledovné o Kantovom výklade rozumu, ktorý základne podkladá tento koncept:

“ Môžeme si všimnúť, že Kant nikdy nediskutoval o rozume ako takom. To zanecháva náročnú interpretačnú úlohu: čo presne je Kantov všeobecný a pozitívny výklad rozumu?

Prvá vec, ktorú treba poznamenať, je Kantovo odvážne tvrdenie, že rozum je rozhodcom pravdy vo všetkých úsudkoch – empirických rovnako ako metafyzických. Bohužiaľ, sotva rozvíja túto myšlienku a problém priťahuje prekvapivo málo pozornosti v literatúre.

Kantov „Rozum“

Zdroj: plato.stanford.edu

Podobne ako náboženstvá, tým, že zanedbal riešenie základnej povahy „rozumu“, Kant zneužil základné tajomstvo existencie pre absolútnu nárok na pravdu a to poskytuje dôkaz ‚úmyslu‘ založiť **dogmatický scientizmus**, keď sa to posudzuje vo svetle účelu jasne komunikovaného na začiatku Kantovho filozofického projektu: založenie vedy s ‚nespochybniteľnou‘ istotou.

“ Kritika čistého rozumu (Predslov k vydaniu A - 1781):

„Ludský rozum má túto zvláštnu osudovosť, že v jednom druhu svojho poznania je zaťažený otázkami, ktoré, ako predpisuje **samotná povaha rozumu** (ktorú Kant podľa dnešných Kantových učencov nikdy priamo neadresoval, čo sa rovná tajomstvu existencie), nemôže ignorovať, ale ktoré, keďže presahujú všetky jeho sily, tiež nie je schopný odpovedať... Kritika samotného čistého rozumu ... je teraz najdôležitejšou úlohou s ohľadom na tú propedeutiku [prípravnú disciplínu] k metafyzike ako vedy ktorá musí byť schopná predviesť svoje nároky dogmaticky a s matematickou istotou...“
(A vii, A xv)

Rovnaké zneužitie tajomstva existencie je vidieť v slávnom tvrdení Reného Descartesa cogito ergo sum („Myslím, teda som“), ktoré podobne ako Kantova apodiktická istota sa snaží stanoviť nespochybniteľnú pravdu na založenie vedy.

V diele „*piliere filozofie*“ Edmunda Husserla je túžba ‚založiť vedu s istotou‘ stanovená od začiatku a Husserl sa dokonca hlboko odchyľuje od svojej minulej filozofie, opísanej súčasníkmi a učencami ako ‚zrada‘, v neskoršom pokuse slúžiť tomuto primárnemu účelu: založenie vedy, čo v praxi znamená ‚umožniť vede odísť od filozofie cez dogmu‘.

“ Sebastian Luft (*Priestor kultúry*, 2015): „Husserlova transcendentálna obrat... bola motivovaná potrebou nájsť absolútnu základňu pre poznanie... Táto základňa sa dala nájsť iba v transcendentálnom egu... Tento krok bol jeho mnichovskými a göttingenskými študentmi vnímaný ako zrada deskriptívneho, predteoretického postoja Logických skúmaní.“

Bergsonova promócia na piliere filozofie

Bergsonova stratégia „*prehrať zámerne*“ pre pokrok scientizmu a jeho postavenie v čele hnutia emancipácie-vedy od filozofie prostredníctvom jeho diela *Tvorivý vývin* (1907) mohla byť dôvodom, že Bergson bol povýšený na piliere filozofie, skôr než za jeho skutočné filozofické príspevky.

Bergson dostal Nobelovu cenu nie za filozofiu, ale za literatúru, čo zahŕňa schopnosť stratégie písania.

Filozof na diskusnom fóre „*I Love Philosophy*“ položil nasledujúce otázky, ktoré poskytujú vhlad do situácie:

Ukáž mi nejaké príklady tohto „*najgeniálnejšieho človeka v tom čase*“. Ukáž mi príklad tejto slávnej úžasnej supergénia filozofie Bergsona.

(2025) **Einsteinova filozofia**

Zdroj: I Love Philosophy Forum

Tieto otázky sa snažili odhaliť: neexistujú dôkazy, ktoré by ospravedlňovali myšlienku, že Bergson bol „*najväčší filozof všetkých čias*“.

KAPITOLA 5.

Corruption

Bergsonovo „velké zahanbenie pre filozofiu“, ktoré by spôsobilo „velký ústup filozofie“ v histórii, je nepravdepodobné, že by bola náhoda.

Einsteinovo protichodné správanie v jeho súkromných poznámkach, odhalené v kapitole 2.2., je znakom korupcie.

Tento výskum odhalil, že Bergson zjavne „debatu prehral zámerne“ pre údajné ‚vyššie záujmy vedy‘ (darwinizmus a súvisiace scientizmy), čo bolo viditeľné už v jeho diele Creative Evolution z roku 1907.

CosmicPhilosophy.org

<https://sk.cosmicphilosophy.org/>

Vytlačené dňa 22. novembra 2025

Naše ďalšie projekty:

- ▶ [GModebate.org](https://gmodebate.org/): Projekt skúmajúci filozofické základy eugenetiky, scientizmu, hnutia „emancipácia vedy od filozofie“, protivedeckého naratívu a moderných foriem vedeckej inkvizície.